

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการผลิตกาแฟของไทย และศึกษาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบปรากฏ (Revealed Comparative Advantage—RCA) การส่งออกเมล็ดกาแฟดิบของไทย ไปประเทศสหรัฐอเมริกา และทั่วโลก กับประเทศคู่แข่งที่สำคัญ คือ ประเทศเวียดนาม และประเทศอินโดนีเซีย ใช้ข้อมูลทศบัญญัติแบบอนุกรมเวลาระหว่าง ปี พ.ศ. 2529 ถึงปี พ.ศ. 2547 ในการประมาณค่า และได้นำแบบจำลองสมการถดถอยเชิงซ้อนมาใช้ในการประมาณค่าตัวแปร และค่าความยืดหยุ่นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการผลิตกาแฟของไทย

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการผลิตกาแฟของเกษตรกรไทย ได้แก่ ราคาของเมล็ดกาแฟที่เกษตรกรขายได้ในปีที่แล้ว ราคาของมั่งคุดในปีที่แล้ว พื้นที่ในการเพาะปลูกกาแฟ ตัวแปรทั้ง 3 มีค่าเท่ากับ 0.2415 0.3881 และ 1.0621 ตามลำดับมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการผลิตกาแฟของเกษตรกรไทย และต้นทุนเท่ากับ 1.4541 และมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม สามารถอธิบายความต้องการในการผลิตกาแฟของไทยได้ร้อยละ 84.03

ผลการศึกษาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (RCA) ในปี พ.ศ. 2537 ถึง พ.ศ. 2541 มีค่า RCA มากกว่า 1 แสดงว่า ประเทศไทยได้เปรียบทางด้านการส่งออกเมล็ดกาแฟดิบไปประเทศสหรัฐอเมริกา และตลาดโลก ต่อมาหลังจากปี พ.ศ. 2542 ถึง พ.ศ. 2547 ค่า RCA ของไทยมีค่าน้อยกว่า 1 ในทุกปีแสดงว่า ประเทศไทยเสียเปรียบทางด้านการส่งออกเมล็ดกาแฟดิบประเทศสหรัฐอเมริกา และตลาดโลก เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศเวียดนาม และประเทศอินโดนีเซียแล้ว ประเทศทั้งสองจะได้เปรียบจากการส่งออกเมล็ดกาแฟในทุกปี โดยประเทศเวียดนามมีค่า RCA มากที่สุด

The aim of this research is to study the factors affecting the production of Thai coffee beans and the revealed comparative advantage (RCA) of the export of Thai coffee beans to the United States of America and other countries worldwide in comparison with important competitors: Vietnam and Indonesia. Time-series data from between 1986 to 2004 was used for the estimation stage and a multiple regression equation was used to estimate the variables and the elasticity value, i.e. the factors affecting the production of Thai coffee beans.

The findings indicated that the factors affecting the production of Thai coffee beans were the price of coffee beans the agriculturists sold in the previous year, the price of mangosteens in the previous year and the area under coffee bean cultivation. These three variables had elasticity values of 0.2415, 0.3881, and 1.0621 respectively. Their relationship was in the same direction as the quantity of coffee beans produced by Thai agriculturists. The cost equaled 1.4541 and had a relationship in the opposite direction with these free variables. This could explain the need for the production of Thai coffee beans at a level of reliability of 84.03%.

The findings regarding the revealed comparative advantage (RCA) indicated that in the years 1994 to 1998, the RCA was more than 1, meaning that Thailand had an advantage in the export of coffee beans to the USA and world markets. From 1999 until 2004, Thailand's RCA was lower than 1, meaning that Thailand had a disadvantage in its export of Thai coffee beans to the USA and world markets. When Thailand was compared with Vietnam and Indonesia, it was found that these two countries had an advantage in terms of exporting coffee beans in every year of the period under study. Vietnam had the highest RCA from the exportation of coffee beans.